

Dosarul nr.3ra-623/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N.Mazur)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Vl.Clima, E.Palanciuc, A.Malîi)

## Î N C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Teslari Victor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la recalcularea pensiei în baza vechimii în muncă și efectuarea plăților,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

### c o n s t a t ă

La 15 august 2018 Teslari Victor a depus cererea de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la recalcularea pensiei în baza vechimii în muncă și efectuarea plăților.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 06 iulie 2018, conform cererii cu nr. de înregistrare T-339/18 din 02.07.2018 de către Inspectoratul de Poliție Orhei, în baza ordinului Ministrului MAI, nr. 96 din 20.03.2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, i-a fost eliberat certificatul nr. T-338/18 din 03.07.2018, prin care a fost calculată vechimea în muncă în cadrul MAI de 29 (douăzeci și nouă) ani, 02 (două) luni, 07 (șapte) zile, ținându-se cont de perioada de activitate în funcțiile izolatorului de detenție provizorie cu avantaje: două zile pentru o zi de serviciu.

A relatat că conform legitimației de pensionar nr. 19413, pensia stabilită pentru vechimea în muncă începând cu 18 decembrie 2010 și până în prezent se calculează pentru o vechime de 20 ani, 3 luni 22 zile.

A menționat că conform adeverinței nr. nr. 2018/17/4264 din 08.08.2018 eliberată de CTAS Orhei, pentru luna august 2018, pensia pentru vechime în muncă constituie suma de 2 814,77 lei.

La data de 10 iulie 2018, Teslari Victor s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale și la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei, prezentând actele confirmative, prin care a solicitat recalcularea pensiei în funcție de recalculul vechimii în muncă și majorarea pensiei pentru limita de vârstă.

A comunicat că prin scrisoarea D-1535/18; T-1492/18, cu care a făcut cunoștință la data de 06.08.2018 (plicul din 27.07.2018), de către CNAS i s-a refuzat recalcularea pensiei.

A considerat refuzul ilegal și a solicitat anularea refuzului D-1535/18; T-1492/18, emis de către Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind emis contrar prevederilor legii; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei de a efectua recalcularea vechimii în muncă; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei de a efectua recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și efectuarea plăților incluzând perioadele indicate cu avantaje, aplicând coeficientul 2 lui Teslari Victor, începând cu anul 2010; încasarea în mod solidar a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei; încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată legate de examinarea prezentului litigiu în mărime de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, s-a anulat refuzul ca fiind ilegal D-1535/18, T-1492/18, emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei de a efectua recalcularea vechimii în muncă a lui Teslari Victor, conform certificatului nr. T-339/18, eliberat de Inspectoratul de Poliție Orhei la 03.07.2018, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei de a efectua recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și efectuarea plăților, incluzând perioadele indicate cu avantaje, aplicând coeficientul 2 lui Teslari Victor, începând cu anul 2010; s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Teslari Victor cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 2000 de lei. În rest cerințele privind încasarea prejudiciului moral și a excedentului sumei de 1000 de lei pentru serviciile juridice, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că instanța de fond întemeiat a considerat că, subdiviziunile menționate, în care a activat Teslari Victor în perioadele: 01.05.2000 până la 22.06.2001; din 04.09.2001 până la 04.09.2004 și de la 12.07.2005 până la 17.12.2010, sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor și cad sub incidența reglementărilor pct.8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, exercitându-și serviciul nemijlocit în izolatoarele de urmărire penală (anterior izolatoare de detenție provizorie).

Astfel, instanța de apel a relevat că, Teslari Victor activând în cadrul izolatorului de detenție provizorie al CPR Orhei, chiar și ca polițist-șofer, anterior și

polițist, forma paza persoanelor deținute în izolatorul provizoriu, care sunt și contagioși, și bolnavi de diferite maladii, ei efectuează escortarea și la spitalele de psihiatrie.

Succesiv, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortate și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

Conform prevederilor art. 10 alin.(3) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156- XVI din 14 octombrie 1998, odată ce dreptul la pensie este imprescriptibil, atît cît persistă acest drept, titularul are posibilitatea de a iniția acțiune imprescriptibilă în vederea ajustării avantajelor ce rezultă din acest drept, la normele de drept în vigoare și la situația actuală. Caracterul imprescriptibil al dreptului la calcularea vechimii în muncă se relevă prin aceea că acesta este un drept personal, astfel exercițiul său nu poate fi limitat în timp și nu este susceptibil de a fi pierdut prin neuz.

Subsecvent celor relatate, instanța de apel a menționat ca fiind întemeiate concluziile instanței de fond cu privire la faptul că reclamantul Teslari Victor nu a omis termenul de prescripție invocat de către pîrît.

Prin recursul depus la 22 martie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată/tardivă.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la

intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel recursul declarat la 22 martie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecător

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru